

Списанието излиза дваждъ: на 1 и 20, а притурката — еднѣждъ: на 10 число всѣки мѣсецъ
ДИРЕКТОРКА: ТЕОДОРА Г. НОЕВА

Съдържание:

Добринитѣ на брака и причинитѣ на пагубното безбрачие. — Възпитаніе напредъ — назадъ! — Женитѣ и възрожденіе на Алкоола. — По поводъ на всенародното бѣдство. — Смъртта на героинята Телезила. — Разни. — Книги и списания. — Извѣстие. — Обявление.

Добринитѣ на брака и причинитѣ на пагубното безбрачие.

II.

Въ минжлия брой ние очертахме въ кратецъ, кои сѣ причинитѣ, що каратъ мъжетѣ да не встѣпватъ въ бракъ, а да прѣдпочитатъ свободния животъ, и кои сѣ злинитѣ, които тѣ принасятъ съ това не само на себе си, но и на цѣлия народъ, на който тѣ принадлежатъ, па, ако щете, и на цѣлото човѣчество. Тукъ цѣльта ни е да разгледаме, какъ и женитѣ неволно способствуватъ, щото мъжетѣ да се отстраняватъ отъ брачния животъ. Казваме неволно, защото много е по-тежкъ бесбрачния животъ за женитѣ, отколѣто за мъжетѣ.

Мотивитѣ на това неволно способствование

на женитѣ къмъ бесбраченъ животъ не сѣ еднакви съ оние на мъжетѣ. Тѣ сѣ такива, произходещи отъ гордостта и лекомислението, и разни други качества, произходещи отъ полуобразование и неблаговъспитание. Подобна мома особено лъсти за по-високото, желае да ѝ почитатъ, да има първенството навсѣждѣ, да ѝ обожаватъ. Тие качества особено се намиратъ на върха си, когато едно нищожно образование или случайни съ по-високопоставени, но не и по-добрѣ възпитани отъ неѣ лица ѝ отгърватъ нѣкои амбициозни удоволствия, които дразнятъ нейната необузdana фантазия. Тя тогава е въ състояние да създаде химери, а, за да угоди на своитѣ лъжеобожатели и като нѣма никакво сериозно и сѣщинско прѣимущество, прибѣгва или къмъ лукса, или къмъ други подобни пороци, като прѣдполага, че по този начинъ тя повече привлича своитѣ обожатели. Момцитѣ пъкъ отъ друга страна, въпрѣки че, отдѣлно на самѣ, смѣятъ се и се подиграватъ за нейното

лекомислие; все пакъ обаче, тѣ осигаватъ повече тие пороци у тѣхъ, като имъ прикачватъ разни ласкателни епитети за разни съществующи и несъществующи прѣимущества, за да могатъ да се ползватъ повече отъ тѣхнитѣ слабости и пр.; за домакинство и дума не става, тъй като то е противно на този животъ. Родителскитѣ съвѣсти по този случай нѣмакъ не важатъ, тъй като произхождатъ отъ хора прости, споредъ тѣхъ, хора, които не разбиратъ, какво изисква цивилизацията; хора, които не разбиратъ, какво трѣбва да е както облѣклото, така и маниеритѣ на една госпожица, която се сношава съ високото общество: на доктори, учени, офицери и пр. Баловетѣ, расходкитѣ, вечеринкитѣ и други подобни развлечения сж нѣща необходими за такива развити моми, ржцѣтѣ на които не трѣбва да нипатъ нищо, защото се развалятъ. У дома си майката, ако е тя отъ бѣдно семейство, кара се, защото вижда, че приходитѣ имъ не позволяватъ тия расходи на дъщеря имъ; ако ли пакъ тя е въ състояние, внушаватъ ней съвсѣмъ бриви понятия за цѣлѣта на живота, а егонизмътъ ѝ достига до апогея. Тя тогава не приема да се сношава съ всѣкого, търси нѣщо по-високо, много високо. Тие тѣхни постѣпки внушаватъ на момцитѣ, които виждатъ тѣхния луксъ и разпуснатъ животъ, отъ една страна, страхъ за женитбата, а отъ друга пъкъ, високопоставенитѣ господиновци, които толкова врѣме ги ласкаели, само и само за да се веселятъ съ тѣхъ, знаели добръ вече тѣхнитѣ слабости, както и тѣхнитѣ не споредъ положението си отнасяния, не само се боѣтъ да постѣпватъ въ бракъ съ тѣхъ, поради тѣхната разсипителностъ, раскошъ и лекомислие, но и поради тѣхното семейно неподходяждане съ свонитѣ не могатъ даже и да помислятъ зарадъ туй нѣщо. Оние пъкъ, що са равни по семейното положение, не мислятъ даже да се приближатъ къмъ подобна мома, която прѣкарала живота си само въ балове и вечеринки. Зестритѣ, ако и да ги нѣма твърдѣ по насъ, не произвеждатъ особенъ ефектъ за подобни г-ци, които мислятъ, че свѣтътъ е една голѣма сцена, а тѣ сж актьоркитѣ. Тѣ възможю е, щото да привлѣжатъ нѣкой изѣдникъ го-тованъ, а никога — единъ честенъ и благороденъ Господинъ.

Ако сж знаели момитѣ да се отнасятъ споредъ положението си; ако въ свонитѣ вечеринки, балове и пр. сж знаели, какъ е мѣрката за

всѣко едно; ако тѣ сж знаели, съ какви хора да се сношаватъ и какви да бждѣтъ тѣхнитѣ обноски сирѣмъ мжжетѣ, то тѣ никога не бихж останали неомжжени, стари моми. Но до колкото тѣ ще простиратъ краката си повече отъ чергата си; до колкото сношенията имъ ще бждѣтъ не по приликата и благоприличнето; до колкото тѣ ще приематъ съ удоволствие всѣко ласкане на всѣки господинъ; до колкото тѣ нѣма да накаратъ ласкателитѣ си да разберѣтъ, че тѣ не сж онова глупаво същество, което се задоволява отъ тѣхнитѣ ласкания; до тогава, казваме, тѣ много ще чакатъ остарѣли и завѣхнали. Най-добрата прѣпорѣка за една госпожица е нейното укорно поведение, нейното просто, но чисто обличанье, нейната умѣренностъ по всичко, нейната свѣтливостъ, а не — нейното богатство, нито нейнитѣ познанства съ високи хора, нито нейнитѣ луксозни дрѣхы. Съ подобна мома, всѣки единъ господинъ желае да се сношава, но, щомъ работата дойде до сериозно познанство, за бракъ, тогава всѣки единъ бѣга отъ нея и търси онай мома, съ която не се е срѣщалъ твърдѣ по баловетѣ и вечеринкитѣ, на която зестрата е повече моминската свѣтливостъ, нежели луксътъ. И тагивато господа иматъ право; защото *«Кой може намѣри додродѣтелна жена? Защото такъва е много по-скѣпа отъ многоцѣнни камѣни. Сърцето на мжжа, ѝ уповава на нея и не ще бжде лишенъ отъ изобилие.»* (Пр. Сол.)

Вмѣсто напредъ — назадъ!

Тукашното Дружество «Майка»

(Продължение и край.)

Не вѣрваме и знаемъ даже, че г-жа Желѣзкова може да събере въ дружеството не 120 души, но може би 1120; но да видимъ, какви сж тѣ, членки ли сж, иматъ ли право да гласоподаватъ; защото, за да бждѣтъ членки на дружеството, има членъ 3 отъ устава на дружеството, който трѣбва да се е приспособилъ на тѣхъ; но тѣ сж членки пакъ по комшийски, т. е. до като се свърши работата; тѣ сж просто канени гости просто като на свадба. И ето защо прѣдсѣдателката, при всичко че има болшинство, но болшинство не на дѣйствителни членки, но само за него день или незаконни, назначени по комшийски или, другояче казано, болшинство на надоплитѣ гости въ дружеството — ето защо, казваме, прѣдсѣдателката при всичко това огромно болшинство, както тя заявява, не може да изпълни желанието си. Но и въ подобно събрание да не мисли нѣкой, че ставатъ нѣкакви ризисквания и обмислявания върху важността на въпроса; не, съвсѣмъ

не. Ето какъ станъ, напирмѣрь, при разискванія за създаването на зданието. Прѣсѣдателката изруга една-та, докачи другата, една гюрюлтия, една анархия, просто вавилония! надолжитѣ мнимы членки само по единъ мигъ на прѣсѣдателката кимнаха главата си и въпроса се исчерпи а дѣйствителнитѣ членки, завчасъ като видѣха, че тукъ не е за тѣхъ мѣсто, принудиха се да се оттеглижтъ, защото тамъ засѣдаваше не дружеството, но г-жа Желѣзкова, като прѣсѣдателка на това, ново, тѣй да кажемъ, дружество съ усвоено име «Майка». Че това е тѣй, който желае нека види въ променението до градско общинско управление слѣдъ това, дали фигуриратъ подписитѣ на настоятелството; да види дали г-жа Желѣзкова, не се ли е подписала, за да се види калабалажкѣ, и като прѣсѣдателка и като членка и като опълномощена и като не знаеж какво и както щете: единъжъ съ прибавка Д-ръ, и други пътъ безъ Д-ръ? А дѣйствителнитѣ членки на дружеството или, другокаже казано, дружеството «Майка» какво е направило? То безъ шумъ се оттеглява, като вижда, че тамъ не е за тѣхъ мѣсто и, вмѣсто да се кара, рѣшава и открива веднага женско читалище «Саморазвитие»; почватъ да се четжтъ разни полезни книги, да се държжтъ сказки и пр., всичко мирно и тихо; значи тукъ трѣбва да раздѣлимъ дѣйствителното дружество «Майка» и рѣшението му отъ онова, което е усвоило името му. Че ние говоримъ истината, нека г-жа Желѣзкова ни прѣдстави правилно протоколирани и подписани отъ настоятелството рѣшенията си и веднага ще оттеглимъ думата си назадъ; но до като не може това да се прави, може ли да става дума за рѣшения на дружеството, за здание и пр. и слѣдв. има ли се нужда отъ критики и пр?

Отъ горнѣто, мислимъ, че доста е ясно дѣйствителното положение на работитѣ. Тукъ въпросътъ не трѣбва да е създаване здания и пр., но въпросътъ трѣбва да е за контролиране или, по-добрѣ, провѣряване на всичкитѣ тие произволи отъ страна на прѣсѣдателката и даване край вече на тая владѣща тамъ анархия; и ако се окаже въ дѣйствителностъ тая нередовностъ и произволи отъ една страна, а отъ друга — нѣкое злоупотребление или фалшивости и пр., виновникътъ трѣбва да даде тогива счетъ на своитѣ си дѣла, дѣто му е мѣстото, защото г-жа Желѣзкова, съгласно чл. 21, прѣди всичко трѣбва да докаже съ правилно подписани отъ настоятелството протоколи: за истинността на разнитѣ рѣшения, които тя заевява, че сж били рѣшения на дружеството, инакъ, тя подлежи да се даде подъ сждъ; послѣ ти трѣбва да покаже, че внесенитѣ въ банката пари въ дѣйствителностъ толкова сж, а не повече, и че сж внесени съгласно членъ 20 отъ устава и съ право на първо поискане да прѣдстави всичкитѣ расписки за направенитѣ до сега расходи за дружеството, съгл. чл. 195; да докаже, че подписавшитѣ се 120 души жени за нейна полза сж дѣйствително членки, както изисква чл. 3 отъ устава; всички тия нѣща, ако не може доказа, или едното даже отъ тѣхъ, тогава прѣстѣплението е много голѣмо, много тѣжко. Ние обръщаме вниманието на прокурора, комуто е повѣрено

да слѣди за правилното упражняване на всичкитѣ закони, каквито и да сж тѣ частни или държавни, защото никакви частни бесконтролни закони не можжтъ да се упражняватъ въ страната, и го молимъ, щото да не прѣнебрѣгне този въпросъ, който може да навлѣче подирѣ си много злини. Да назначи незабавно една анкетна комисия и направи всичко, каквото изисква законътъ. Надѣваме се, че г-нъ Пенчевъ, Варненский прокуроръ, който до сега показва съ своя независимъ и твърдъ характеръ, който не мига прѣдъ нищо, когато се касае за правосъдието, ще умѣе да даде край на този скандалиозенъ въпросъ и ще бжде причина да се въздигне дружеството пакъ на надлежната висота, отъ която то се е прѣкатурило благодарение на прѣсѣдателката му Г-жа Д-ръ Желѣзкова! Ние това съ пълна надежда и настоятелно очакваме отъ прокурора, а отъ никой другъ. Отъ това нашето прѣдложение нѣма какво да се бои г-жа Желѣзкова, стига да е чиста и желаемъ това отъ все сърце. Това даже ще иж въздигне повече, ако стане нужда отъ ново да се избере настоятелството, та тя пакъ ще спечели, щомъ има болшенството, както казва; но тогава чиста, силна, оправдана и ще добие още повече популярностъ и уважение. Но намъ ни е страхъ да не би излѣзе калъ отъ нейнитѣ дѣла и бжде осждена, ако не на друго, поне на общо прѣзрѣние. Желеемъ първото и нека ние да останемъ излѣгани.

Трѣбва да се признае, че г-жа Желѣзкова, като всѣки човѣкъ, има своитѣ си слабости и недостатѣци; като оставимъ на страни недостатѣцитѣ ѝ, амбицията и пр., не трѣбва да забравимъ, че тя има много добри качества, едно отъ които е, че тя признава и грѣшкитѣ си и се отказва отъ тѣхъ. Между много други подобни примѣри, можемъ да приведемъ, че тя бѣше върла послѣдователка на спиритизма, този недостатѣкъ толкова бѣше иж заблудилъ, щото насмалко щѣше да прѣобърне цѣлото дружество въ спиритическо дружество. И дѣйствително нека си припомнимъ членкитѣ на дружеството, каква комедия бѣше тогава то! Ние се събрахме ужъ за дружественна работа, а то прѣсѣдателката скачаше отъ радостъ за нѣкои открития и сияния. Кой мислѣше за вървежа на дружеството! Но ето че слѣдъ като се освѣтли за грѣшкитѣ си, за антихристиянческитѣ си и развращающитѣ младежѣта начала, за които на дълго бѣше писмо въ «Жен Свѣтъ». бр. бр. 2, 3 и 6, отъ тогива се отказва вече да принадлежи къмъ тая партия. Това нѣли е едно прѣимущество? Злото, обаче, е тукъ, че тя не може да стои въ покой и все иска да намѣри нѣщо; ето създаде други прѣприпи и раздори, но не се съмѣваме, че пакъ тя ще признае грѣшкитѣ си и ще влѣзе въ правилния пътъ.

Колкото се отнася за отварянѣто на едно професионално училище тукъ въ гр. Варна, ние заевяваме, че не само не сме противни на тая идея, но на противъ поддържаме иж, да се отвори колкото е възможно по-скоро, даже, ако щете, тая година, особено като имаме прѣдъ видъ огромната полза, която принасятъ тие училища на всѣка една мома богата или бѣдна за ща-

стието на дома и обществото. За подобни училища не ведигъжъ сме чели разни статии изъ колонитѣ на «*Женския Свѣтъ*», искаме, обаче туй училище да се постави на висотата на положението, съ което да може да се гордѣе не само дружеството, но и гр. Варна. Между това другъ пжтъ ще ни се даде случай да поговоримъ за програмата на това училище; за сега се ограничаваме да прибавимъ, че за първата година това училище нека си наеме нѣкое здание, да се отвори училището, да почне функционирането и чакъ тогива да се мисли за зданието; иначе това ще бжде равносильно съ каранге за рибитѣ, които сж още въ морето.

Един членки
на дружеството.

Женитѣ и въпросътъ на Алкоола.

(Продължение и край).

Ако алкооличитѣ не сж виниги бездѣтни, то раждатъ дѣца, носители на дълбоки поврѣди. Така, мъртво-раждането и дѣтската смъртност сж твърдѣ възвишени у тѣхъ.

Но не е само това: Алкоолизмътъ е наследственъ: ако синътъ на нѣкой алкооликъ, алкооликъ и той самъ, се ожени, ражда дѣца, имѣйщи сжщитѣ като него болѣзни характери, а, най-послѣ, внуцитѣ му отъ 3-я родъ ще бжджтъ неспособни да си иматъ сѣмейство.

И тѣй виждаме, че алкоолътъ е единъ отъ най-важнитѣ фактори за намаляването на населението и за ипадането на плѣмето.

Нѣмачъ нужда да настоявалъ повече. Тая малко мрачна, но, за жалостъ, твърдѣ вѣрна картина, за причиняванитѣ отъ алкоола злини, ще убѣди, надѣвалъ се, въ непосредствената полза, която прѣдставя прѣсѣдването и прѣмахването чрѣзъ всѣкакви възможни срѣдства на такъвъ бичъ, който постоянно се осипва и силно угрожава цѣлия човѣшки родъ.

III.

Тие лоши послѣдствия на алкоола сж станжли познати само, когато нѣколко, наистина човѣколюбиви хора, сж възстанжли противъ него.

Въ всичкитѣ страни и държави се основали лиги и дружества въздържателни. (1) Както сме казали въ началото на тая си статия, жената, тая първа жертва на прѣдадения въ питнето човѣкъ, носѣгната повече отъ всѣки другъ въ най-свещеннитѣ си чувства, е взела въ повече отъ единъ случай инициативата.

Въ 1874-75 г. въ Съединенитѣ Щати женитѣ за пръвъ пътъ сж почнжли борбата. Тѣ основали въ Чикаго на Ню-Йорския Щатъ, въ Августъ мѣсець 1874 г., народното съединение на християнскитѣ жени за въздържанността (National Woman's Christian Temperance Union). Прѣдсѣдателката на туй Съединение, Г-ца Frances Willard, употребила всичката си дѣятелностъ за усиѣха на дѣлото; подъ нейната дирекция

дружеството е дало чудесни резултати. Това съединение има въ днешне врѣме единъ бюджетъ повече отъ единъ милионъ и брои повече отъ 400000 членове. — Туй народно съединение на християнски жени за въздържанността е едно дѣло исклучително женско. Мжжетѣ се прпематъ въ качество на почетни членове. Всичкитѣ му служби сж запазени за женитѣ.

Освѣнъ туй Съединение, трѣбва да споменемъ още Ордена на Добритѣ Храмовници (ordre des Bons, Templiers), който, основанъ въ 1853 г. въ Ню-Йорския Щатъ, распространилъ се по цѣлия свѣтъ.

«Орденътъ, казва г. Frank, (1) има за цѣль да прѣмахне злинитѣ на пиянството, борейки се противъ неговата причина, питнето. Заради туй то е основано върху принципа на пълната въздържанностъ отъ всѣкакво алкоолично питие, дистилирано или ферментирано. То състави днесъ за днесъ най-важната организация на въздържанността по цѣлия свѣтъ. Независимъ отъ кѣмъ всѣка страна, орденътъ запрѣщава всѣкакви философски, политически или религиозни разискваня. Спасението на пиянитѣ и прѣдпазване отъ питнето, които рискуватъ да бжджтъ негови жертви, е похвалната цѣль, която гонѣжтъ Добритѣ Храмовници.»

Женитѣ могатъ да вземжтъ участие въ тоя орденъ съ сжщитѣ права като мжжетѣ. — Третата часть отъ членоветѣ е женска: има 250000 членове жени. Тѣ иматъ правото на избираемостъ за разнитѣ служби на ордена. Тука му е мѣстото да споменемъ за Г-ца Charlotte A. Gray, която се е особено отличила по обхождането свѣта за защитаване съ живостъ и смѣлостъ, що сж собствени на жената, Въздържанността. — Нека прибавимъ, най-послѣ, че орденътъ на Добритѣ Храмовници, заедно съ тая си борба противъ алкоола, работи още и за признанието равенството на половеѣ.

Женскитѣ въздържателни дружества сж многобройни въ Великата Британія. Дружеството на Въздържанността на Английскитѣ жени (National British Women's Temperance Association), основано въ 21 Априль 1876 г. въ Newcastle-on-Tyne, имѣйще на чело една отъ по-интелигентнитѣ жени на Англия, Леди Henry Somerset; женското Съединение на пълната Въздържанностъ (Women's Total Abstinence Union), което има и мѣсеченъ бюлетинъ, «Mings»; още дружествата: *Sottish Christian Union of Women's Temperance Societies* и *Irish Women's Temperance Union* въ Шотландия и Ирландия. Въ Швейцария едно твърдѣ важно въздържателно дружество е основано въ Женеве на 21 Септември 1877 г.: *Интернационалната федерация на Синия—Кръста*. Това дружество се прѣдсѣдательствува отъ свещеника Лудовикъ. Лукианъ *Rochat*; дѣйствиата му се распростиратъ не само изъ Швейцария, нъ още изъ Германия, Франция и Белгия. — Дружеството, борейки се противъ невъздържанността, търси още срѣдството да спаси пиянитѣ. Полученитѣ до сега резултати сж забѣлжителни, тѣй като половината отъ членоветѣ му

(1) Тукаъ му е мѣстото да споменемъ за Въздържателното Дружество и неговия органъ «Въздържателното знаме» у насъ, което ние честитаваме отъ все сърдце и на което желаемъ успешното продължение на толкова похвалната и човѣколюбивата му цѣль. (Ж. С.)

(1) L. Frank, въ цитираната му вече книга.

сж стари «пияници.» — За да бжде нѣкой членъ на Федерацията, длѣженъ е да общае пълната въздържаностъ отъ всѣкакво опително питие.

Въ Холландия, Нирландското дружество за прѣмахване силнитѣ пития (*De Nederlandsche Vereeniging tot Afschaffing van Sterken Drank*) биде основано въ *Leude* въ 1842 г. Членовѣтъ се задлѣжаватъ да не употребяватъ никакво алкоолично питие. Многобройни жени играйтъ въ туй Дружество важна роль; напимѣрь, г-жа *G. C. Stellingwerf-Jentink*, отъ 1894 г. насамъ зима участие въ централното бюро на дружеството. — Въ *Leuwarden* (на *Frise*) сжществва едно дружество «*N. (een) N (ooit)*» (не, никога), на което всичкитѣ членове сж жени, трудейки се да привлѣкътъ къмъ каузата на въздържателността и неомжженитѣ жени. — Трѣбва още да се спомене дружество или клубътъ на Християнскитѣ братия (или монаси, *De Chistelijke Broederkring*) въ Амстерданъ на *De Nationale Christen-Geheel-Outhouders-Vereeniging* въ Хагенъ и пр..

Въ Скандинавскитѣ, именно, страни женската борба противъ алкоола е дала най-добритѣ резултати. Тука, дѣто алкоолзмътъ другъ пътъ билъ толкова развитъ, стреми се вече да исчезне. А честъта за тоя толкова хубавъ успѣхъ се пада тукъ исключительно на женитѣ. Тѣ сж извършили чудеса за прѣмахване туй зло, което едва прѣди петдесетъ години било толкова силно вкоренено. Напослѣдкъ още въ Норвегия тѣ сж нанесли нова побѣда, придобивайки правото да вотиратъ за или противъ позволяването на арендашкитѣ дружества, които иматъ монопола, да продаватъ алкоола изъ градовѣтъ.

Въ Франция жената още не е почнѣла да се занимава сериозно противъ алкоола, — Едно важно дружество, обаче, се е основало подъ влиянието на Д-ра *Ledrain*, гдѣто женитѣ сж третираны наравно съ мъжетѣ. Туй дружество издава едно важно интересно мѣсечно списание «Алкоолътъ». «Дружеството, казва Д-ръ *Ledrain* въ поменѣното списание, (1) гони сжщеврѣменно три цѣли: да се распространи дѣлото по всичкитѣ срѣди и по всичкитѣ страни на свѣта, създавайки секции; да привика на помощъ жената, твърдѣ занемарена до сега, която се е показала една толкова могжществена помощница въ чуждитѣ страни, гдѣто тя е главната инициаторка на най-важнитѣ въздържателни дружества; — най-послѣ да привлѣче дѣтето било въ училището чрѣзъ учителя, било въ сѣмейството, създавайки едно движение въ полза на специалното анти-алкоолично прѣподаване и основавайки второстепенни секции».

Въ броя на 20 Априлий 1896 г., на сжщия журналъ, г. *Ledrain* прави едно краснорѣчиво призиване къмъ французката жена. Слѣдъ като съжалѣва, за дѣто организаторитѣ на интернационалниятъ феминистически конгресъ прѣзъ 1896 г. не сж счели за своя длѣжностъ, както имъ бѣ се помолилъ той, да впишѣтъ въпроса на алкоолизма въ програмата, посочва на голѣмата възможность, която жената си е придобила другагдѣ въ борбата противъ алкоолизма.

«Навсѣду, казва той, дѣто жената е слѣзла въ

арената за придобиванье естественнитѣ си права, тя е почнѣла да нанася сериозни удари на тоя бичъ, който най-много прѣпятствува на всѣкакъвъ напрѣдкъ. Навсѣду напрѣдкътъ на женската кауза е вързѣла паралелно съ она на въздържаностъта. И навсѣду, гдѣто жената е придобила правото на вотирање, първото направено отъ него употребление на тоя ѝ мандатъ било да поиска и получи всѣкакви принудителни и угнѣтителни противъ алкоолизма мѣрки. Така, тя, давайки животъ на дѣца здрави, печелейки съ примѣра си довѣрието на мъжетѣ и привиквайки ги къмъ въздържаностъта, извършила най-главнитѣ дѣла за въ полза на исканията си. Свидѣтели сж Норвегия и Австралия. А постѣпвайки така, тя е гонила двойна ползна цѣль, вижги въ своя честь, тая за придобиваньето на себе си правдина и отдаването на страната голѣма услуга».

Г. Д-ръ *Ledrain* свършва така:

«Не вѣрвамъ да се лѣжж, казвѣйки, че. помежду въпроситѣ, най-достойни да привлѣкѣтъ вниманието на феминистическия конгресъ, тоя на алкоолизма може да се нареди помежду главнитѣ. Помежду французкитѣ жени, които сж прѣклонили глава на минжлогодишнитѣ законорѣпорѣждания, мжчно би било, може би, за сега да се сполучи едно болшинство за въ полза на еманципацията. Странно нѣщо, французката жена обича, види се, веригата, на която е навивнѣла. Но вѣрвамъ, че ако нѣкой дѣятелна жена би искала да проповѣда единъ кръстоносенъ походъ противъ алкоолизма, тя щѣше събра не само едно болшинство, но щѣше произведе едно общо подиганье. А въ тоя денъ тя би положила най-здравата основа за бжджщата женска еманципация. Извършване велики длѣжности е още най-добрата система за придобиванье исканитѣ права».

Иие напълно сподѣляме мнѣнието на г. Д-ра *Ledrain*. И иие като него, пожелаваме, щото французката жена, която е толкова дѣятелна и интелигентна, да се събуди и излѣзе изъ своята неподвижность, за да послѣди примѣра на своитѣ сестри американки и Велико-Британки, обявявайки войната на алкоола.

Приводъ.

По поводъ на всенародното бѣдствие.

Вѣрвамъ, че на мало и голѣмо сж извѣстни бѣдствията отъ поройнитѣ дѣждове прѣзъ тази пролѣтъ.

Какво нещастие донесе на страната ни тая киша? Какви пакости и загуби направи тя? Съ хиляди хора, които очаквахъ единствено на труда си, за да прѣхранижтъ както себе си, така и сѣмействата си, днесъ виждатъ, че тѣхния трудъ е распилѣнъ, расхвърленъ и отнесенъ отъ водата. Цѣли градове, села; цѣли полета съ жито, лозя бидохъ облѣни въ вода, която подпопава, влачи, дави, отнима. Колко мъртви трупове отвлѣче водата и колко надежди на онне, що сж останали живи! Даже и послѣдния имотецъ на нѣкой бѣденъ селенинъ е станѣлъ жертва на водата и отвлѣченъ далечъ, далечъ. Какво остава сега за тебе, бѣдний човѣче? На

(1) Виждѣ статията, на Д-ра *Ledrain* въ сп. *Alcool* броя на Януарий мѣсецъ 1896: *La Société contre l'usage des boissons spiritueuses*.

какво можеш да се надѣваш ти? Съ какво ще прѣхраниш бѣднитѣ си гладни и голи дѣтица, безъ покривъ и безъ завивка? Не остава ли тукъ само единичка надежда у тебе — надежда на човѣшката помощ? На помощта на твоитѣ ближни? Правителството ни е взело вече мѣрки за подпомагане бѣднитѣ нещастници. Споредъ както четемъ въ вѣстниците на 4 и 5 того, земеделческия свѣтъ е засѣдалъ подъ прѣдсѣдателството на г-на Ив. Ев. Гешева, управляющъ министерството на търговията и земеделнето, въ пълния си съставъ, а освѣнъ това присѣдствували и прѣдставителитѣ на министерствата: финансово, вътрѣшно и военно, както и по-вѣщи земеделци, живущи въ София.

Свѣтътъ е зель цѣль редъ рѣшения, отъ които тукъ сж изложени само по-главнитѣ.

1) Свѣтътъ намира, че посѣвитѣ сж пострадали; но положението на страната отъ това не е заплашително, както нѣкои го прѣдставляватъ. За това свѣтътъ счита запрѣщението на износа на хранитѣ за неумѣстно.

2) Прѣдъ видъ, че много отъ пролѣтнитѣ посѣви въ нѣкои мѣста сж пострадали значително отъ кишата и наводненията, а царевичата на много мѣста не е досѣна, то за да се допълнятъ тѣзи загуби, свѣтътъ прѣпоръчва министерството да вземе мѣрки, за да се доставятъ сѣмена отъ скорозрѣваща царевича, за да се раздадѣтъ въ онѣзи мѣстности на окръжитѣ, които най-много произвеждатъ царевича.

3) Прѣдъ видъ на напрѣднѣлото врѣме и на многото полска работа, която има да се натрупа, свѣтътъ иска да се издаде указъ да се издаде и усили работната сила на населението и за това рѣши:

а) да се помоли правителството да отстъпи за 2 мѣсеца изпълняването на които и да било повинности.

б) Да се даде 2-мѣсеченъ отпускъ на войницитѣ, за да помогнатъ на полскитѣ работи на селенина.

4) Прѣдъ видъ на трудното положение на земеделческото население, да се прѣпоръчи на правителството да земе мѣрки, щото земеделческитѣ каси: а) да не налѣгатъ земеделцитѣ за исплащане тѣхнитѣ дългове, като просрочватъ амортизацията, а даже капитализиратъ лихвитѣ, б) да олесняватъ кредита на земеделцитѣ.

5) Повдигнато е било въ свѣта и въпросъ за намалението даждията на настоящата година, но въпросътъ е оставенъ до по-нататъшното изучаване на положението.

6) По причина на наводненията да се прѣпоръчи на правителството, чрезъ органитъ си, да вземе мѣрки за уреждането режима на водитѣ и да се изучи въпросътъ за регулацията на водитѣ.

7) Свѣтътъ възложи на министерството на земеделнето да обсъди и вземе въ бждеще мѣрки за подобренето сѣмето на есеннитѣ посѣви, което се очаква да бжде пострадало отъ главия.

Но не бѣ само правителството, което въ случая се стрѣснѣ прѣдъ грозното нещастие, което сполѣтъ страната ни. Едновременно съ рѣшенията на земеделческия свѣтъ въ вѣстницитѣ биде напечатано едно

въззвание отъ «Бълг. дружество на червения кръстъ». Наводнението въ страната ни, четемъ ние тамъ, е страшно, незапомнено до сега. Неговитѣ щети и бѣдствия за сега сж неисчислими; то е оставило и ще ни остави още съ хиляди семейства — наши братя — безъ покривъ, безъ хлѣбъ и безъ дрѣха. Колко страдалци сж останали сега на пѣтя и по усонитѣ, очакващи помощъ отъ насъ, тѣхнитѣ братя, неисплатили нихната зла участь.

«Прочее, къмъ дългъ човѣшки! да се притечемъ на помощъ на нашитѣ братя, бѣдствуващи отъ наводнението и да помогнемъ кой съ каквото може: «Всѣко да ни е благо.» Нека въ случая познаемъ нашитѣ длѣжности въ думитѣ на светото писание:

«Въ прието врѣме послушахъ те и въ децѣ на спасение помогнахъ ти.»

Прѣдъ видъ на това общественно бѣдствие «Българското дружество отъ червения кръстъ», съ разрѣшенieto на правителството, открива подписка за подпомагане на пострадалитѣ жители въ Княжеството отъ наводнението, за която цѣль то приканва всички свои клонове въ провинцията да се организиратъ и веднага да започнатъ да събиратъ волни пожертвувания: въ вѣщи, пари и пр. — въ каквото имъ се даде отъ челолюбивото население за пострадалитѣ отъ наводнението.

«Въ градоветѣ и селата, гдѣто дружеството нѣма клонъ — умоляватъ се мѣстнитѣ общински власти и челолюбивитѣ граждани и гражданки да образуватъ съ разрѣшенieto на мѣстнитѣ власти врѣмenni комитети за събиране волни пожертвувания за пострадалитѣ отъ наводнението.

„Всички помощи, каквито и да сж тѣ, ще се събиратъ по установени листове (погани) на българското дружество отъ «червения кръстъ», и то само отъ Дружеството и признатитѣ за тая цѣль комитети.»

Прѣди и подиръ туй възвание въ нѣкои градове има вече учредени зрѣлища и увеселения за въ полза на пострадалитѣ. Но не увеселения трѣбва да се устрояватъ въ това врѣме на всеобща скръбъ, а повече комитети за събиране волни помощи.

«Народнитѣ нещастия извикватъ сълзи, но тѣ сж само за заминжалитѣ нещастници, казва в. «Миръ» (брой 349). За останжалитѣ, които всѣки часъ ги проливатъ, тѣ не принасятъ никаква полза. Останжалитѣ подъ открито небе жертви искатъ подкрѣпа и облекчение. Ний искадохме дълбоки съжаления и пролѣхмѣ изобилни сълзи за поминжалитѣ; врѣме е да помислимъ за оставжалитѣ; достойно нещастни. Нека покажемъ и къмъ тѣхъ сжщото участие. Нека види свѣтътъ, че ний сме толкова щедри въ раздаването на паритѣ си, колкото сме и въ проливането на сълзитѣ си. Последнитѣ сж безсмислени, фалшиви, безъ първитѣ.

Помощи!

«Стро новия дѣждъ, който трѣбва да наводни сега разоренитѣ мѣста да поправи поне хилядната частъ отъ причиненитѣ загуби. Ако не повече, то поне да спасимъ отъ рѣцѣтъ на смъртта останжалитѣ жертви.

«Нека всички безъ разлика се съгласимъ въ това

добро дѣло и да докажемъ, че девизътъ, който личи на оная свещенна ограда, Народното Събрание, не е безсърдържателна фраза.

«Поне въ тоя скърбенъ случай нека испитаме оно-ва сладостно и оживотворлѣще чувство на «Съединението, което прави силата!»

Отечеството ще бѣде умилено, трогнато да види всички нѣ си синове наедно.

А може и Провидѣнието да ни е испратило тая бичъ, за да испита нашата любовь къмъ ближния, нашата благотворителностъ. Нека докажемъ тая благотворителностъ на дѣло! Нека се притечемъ всички на помощъ на «Червенния Кръсть»!

Ето тукъ ние многоуважаеми читатели, можемъ да покажемъ, че и ний имаме сърдца достъпни за съчувствие, че и ний напълно съзнаваме и изпълняваме дълга си като гражданки, че и ний сме въ спла да помогнемъ на пострадалиятъ. Ний трѣбва да покажемъ, че и ний живѣемъ и чувствуваме.

Въ нѣкои градове имаме вече основани женски дружества, членкитъ на които могатъ да взематъ инициативата за събиране волни помощи, а ония градове, у които нѣма такива, нужно е челолюбивитъ граждани и граждани чрезъ разрѣшение на мѣстнитъ власти да организиратъ врѣмenni комитети за събиране волни помощи за пострадалиятъ.

Жени, за щастieto на своето сѣмейство, за здравieto на своитъ съпрузи и дѣца, отворѣте сърдцата си за милосърдието! Мами, дайте отъ своитъ труфила и накити за ония, що иматъ нужда не отъ тѣхъ, а отъ хлѣбъ! Нѣма по-хубаво украшение отъ добродѣтеля!

Зоци Н. Консулева.

Смъртъта на героинята Телезила.

(Расказъ изъ дѣевнегрѣцката история).

(Прѣводъ отъ нѣмски)

Въ старо врѣме Спартанцитъ, *) подъ прѣдводителството на грубия царъ Клеоменъ, имали война противъ Арголийцитъ **), които издѣзли срѣщо тѣхъ съ 6000 войници подъ главнокомандаѣщия си генералъ Евксенидъ.

Клеоменъ педесетъгодишенъ бѣлокося старецъ, съ нискъ ръстъ и живи пронизителни очички съ 8000 войници обикалялъ недалечъ отъ Аргосъ. Арголийцитъ, като забѣлѣжили, че сж по-малочисленни, укрѣпили се на добри мѣста и очаквали нападенieto на Спартанцитъ. Така неприятелскитъ войски стоели една срѣщо друга и сж се събуждали, хранѣли и лѣгали и ставали катадневно въ едно и сжщо опрѣдѣлено врѣме.

Клеоменъ, като видѣлъ, че Арголийцитъ сж добръ укрѣпени, и че, ако ги нападне така, то може и да го побѣдѣтъ, исхитрувалъ слѣдуѣщото: зарѣчалъ отрано на цѣлата си войска да е добръ приготвена за нападение и когато на пладнѣ трѣбата ще да екине сигналъ за обѣдъ по обыкновенному, тѣ да се присторѣтъ, че се ужъ хранѣтъ и като видѣтъ отдалечъ, че и Арголийцитъ се хранѣтъ — нѣщо което всѣкидневно ставало, то на заповѣдта му да се спуснатъ противъ тѣхъ и да ги разбиѣтъ; и въ дѣйствителностъ, злощастнитъ Арголийци, които се спокойно хранѣли и пиели, били разбиити до кракъ, а само една малка часть отъ войската фугнѣла да бѣга, и се ук-

рѣпила въ единъ лѣсъ близо до гр. Аргосъ, построила прѣзъ нощта силни укрѣпления, а Спартанцитъ все ги гонѣли упорито. Клеоменъ пакъ немислилъ една хитростъ: той заповѣдалъ на войницитъ си да сѣкѣтъ дърва отъ гората и да ги патрунватъ на купове, на купове около лѣса, гдѣто се крѣпи Арголийцитъ и като станѣло това, подпалили куповетъ и слѣдъ малко страшенъ огнь подбухнѣлъ и всичко поразявалъ.

Силното духание на вѣтъра, шумътъ отъ изгорѣлитъ дървеса и колосалнитъ пламъци, риданieto на отчаенитъ и сърцераздирателнитъ въздишки на убититъ, изгорѣлитъ и задушениотъ отъ дима Арголийци — всичко това съставлявало едно страшно, ужасно зрѣлище. Всичката войска се поразила, а само генералътъ Евксенидъ, заедно съ лѣтима свои прѣдани войници, се отгървалъ и пристигнѣлъ въ гр. Аргосъ съ распожсани дрѣхѣ, изгорѣли брада и коса и много рани по тѣлото си.

Вѣстителътъ, испроводенъ прѣдварително въ града, за да събѣщи за поражението, щомъ влѣзълъ, взелъ да вика силно:

— Вѣорѣжете се! Вѣорѣжете се! подбуждайни така жителитъ скоро да се приготвѣтъ всица за бой. На виковетъ му старци, жени и дѣца се спуснѣли вънъ отъ къщата съ риданья, проклинанья и отмѣстителни виковетъ; защото всѣко сѣмейство бѣше загубило или баща, или мѣжъ, или синъ.

Евксенидовата къща лежала на тържището, а по туй врѣме съпругата му Телезила, се забавлявала съ сина си Алценоръ. Тая жена пропсхождала отъ царски родъ и била най-красива, доблестна и прѣлестна; като чула риданьята, станѣла и се веднага првтекла по между другитъ жени, а заедно всички издѣзли да посрѣщнатъ възврѣщащитъ се. Всичкитъ жени вече обгрѣщатъ своитъ си, а Телезила, като се спуснѣла въ обятieto на съпруга си рекла:

— Колко съмъ признателна на боговетъ, задѣто те обгрѣщамъ живъ — здравъ помежду обятieto си!

— Телезило! Отечеството ни е поразено, а и всица ни ще бѣдемъ поразени, защото неприятелътъ ни е звѣръ — немилостивъ. Никого Спарта нѣмала такъвъ крѣволокъ царъ!

Слѣдъ това тѣ влѣзохъ въ града, дѣто младо и старо — всички били вѣорѣжени отъ глава до нѣти. Евксенидъ влѣзълъ въ дома си, дѣто се спуснѣлъ и като добръ чедолюбивъ баща, обгрѣщалъ, цѣлувалъ и галѣлъ самородния си синъ, а Телезила прилежно пѣлѣкувала ранитъ му и му дала да се нахрани.

На другия денъ всичкитъ мѣже, жени, дѣвци и младежи, вѣорѣжени добръ подъ прѣдводителството на Евксенида и пѣщецъ военния химнъ, съчиненъ и композиранъ отъ Телезила, която била тоже *искусна поетка и композиторка*, спуснѣли се противъ Спартанцитъ, които вече бѣхъ се най-много наближили до града. Клеоменъ, имѣющъ при себе, единъ Арголецъ — прѣдатель, който му давалъ свѣдения за всичко, командувалъ войската си. Той, като видѣлъ, че голѣма часть отъ неприятелската войска, съставлявали женитъ и като чулъ военния имъ химнъ, попиталъ:

— «Че отъ кога Арголийската войска съставляватъ жени, и кой съчинилъ и е композиралъ нѣхния химнъ?»

— Безсмыслино Телезила, съпругата на Евксенида, който се едвѣмъ отгървалъ отъ общото кланье и избѣгалъ тайно въ града; а сега командува главния полкъ, отговорилъ прѣдательтъ.

Слѣдъ малко двѣтъ войски се сбили добръ. Храбритъ Арголийци вече вѣстѣржествували и бѣхъ одържали пѣлна побѣда, ако командаѣщия на другия полкъ,

*) Спарта — грѣцки градъ въ Пелопонесъ.

**) Аргосъ — тоже.

който искалъ да угоди на Лакедемонците, не заповѣдалъ на войските си да ударятъ на бѣгъ; и така Евксенидъ, като останалъ самичекъ, падналъ робъ въ рѣцѣтъ на враговетъ му, които го свързали съ окови.

* *

Клеоменъ, като нанесълъ побѣда, завърналъ се въ стана си и влѣзълъ въ великолѣпния си чаджъръ, който извтрѣ се раздѣлялъ, съ едно тежко червено перде, на два отдѣла. Въ първия отдѣлъ имало една маса, столове и всѣкакви украшения, а въ втория — леглото му. Той извадилъ тамъ шлема и сабята си и заповѣдалъ да докаратъ прѣдъ него Евксенида, и веднага двамина войници докарали го прѣдъ него.

— Че какъ ти е скимнжло Евксениде, да посмѣешъ да излѣзешъ противъ мене съ слабата си войска и съ женитѣ? попиталъ Клеоменъ.

— Защото ние рѣшихме да паднемъ честно на бойното поле, нежели — въ рѣцѣтъ на единъ варваринъ, а женитѣ сами поискаха да ни помогнатъ! отговорилъ Евксенидъ.

— Какъ?! Ти който си единъ робъ, смѣешъ ли да обяждашъ Лакедемонския царъ втрѣ въ чаджра му, и не мислишъ ли, че азъ мога безусловно да те унищожа завчасъ? Извикалъ Клеоменъ и въздигналъ голата се сабя, готовъ да рѣгне Евксенида, който му отговорилъ.

(Слѣдва.)

Разни.

* **Тѣкнато училище въ Англия.** Въ Лондонъ се е основало напоследъкъ едно тѣкнато училище, което вече напредва и напредва за всеобща радостъ. Роботата, която се извършва въ него не е много тежка, но плодотѣй и — огромна. Сукната, която достига туй училище е съ най-прѣкрасни, най-яки, най-здрави, надминаващи въ всяка гледна точка ония отъ другитѣ фабрики, дѣто работата включително се извършва съ машини. Лондонскитѣ господа отъ висшата класа предпочитатъ сукната отъ казаното училище. Наскоко ще се основе пакъ едно ново подобно училище въ Folkstone.

* **Жени — чиновници въ Англия.** — Търговците, банкеритѣ и други предприемачи въ Лондонъ приематъ като свои чиновници всѣ жени, защото тѣ, споредъ общото мнѣние, съ отъ всяка гледна точка по-работливи отъ мъжете. Тѣ държатъ кореспонденции, съ голѣмитѣ Петербургски, Виенски и Индийски (Калкута) божове. Но и разнитѣ усигурителни дружества иматъ вече множество жени — чиновници. Лондонската банка тоже брѣе много жени — чиновници, на чело на които стои Mistress Hoggarth, която всѣкидневно замѣства мъжете съ женитѣ.

* **Женско гласоподаване въ Белгия.** — Законопроектъ за политическия женски права и женското гласоподаване, се е пакъ гвелъ за разискване въ Английското народно събрание, дѣто г. Хенрихъ Лабушеръ, всеизвѣстния либераленъ представител и ораторъ отбислалъ го чрѣзъ красноречиви

рѣчи и голѣмо постоянство, като се боелъ, за да не би въстаржестеува въ камарата консерваторската партия, която винаги всевъзможно поддържа и подмага на женскитѣ вѣскания.

Книги и Списания,

получавани въ дирекцията ни.

Ловецъ. Год. II, бр. 11 и 12 София 1-й Юний и 1-й Юлий 1897 год.

Le Foyer domestique X-e Année, № 27 28 Neuchatel (Suisse) le 3, 11 Juillet 1897. Attinger freres, éditeurs.

Учителски вѣстникъ, изустрованъ листъ за учители и Родителѣ. Год. IV, 1 2 Јуни 1897. Свеска 16 18 Београдъ. (Србја)

Християнскій Свѣтъ. Год. XI, брой 6 Юний 1897 год.

Звѣздца. Год. VI, Юний 1897, книжка VI София.

Орало. Год. IV, брой 12-й, София, 15-й Юний 1897 г.

Юридически прѣледъ, Год. V, книжка XII, 15 Юний 1897 год. Пловдивъ.

Учитель. Год. IV, кн. X, Юний 1897 год. Пловдивъ.

Марки. Год. II, № 19, Кіевъ 14/27 Јуни 1897 года. № 18, 19.

„Силки“ Нова книга! Прѣведена отъ Английски. Въ нея се расправя исторіята на единъ столъ-кресло. Цѣна въ прѣдплата за България лв. 1.50, за странство лв. 1.75. Всичкитѣ порѣчки нека се адресиратъ до Д-ръ Ф. Л. Книгсбернъ въ гр. Самоковъ.

Рѣководство за изучаване произношеніето на французскитѣ букви. Състави Н. Ш Кжршовски. Първо издание цѣна 50 ст. Чирпанъ.

Писма до майкитѣ отъ една майка. Прѣвелъ отъ руски на М. Колоколова — Д. П. Пандовъ. 1897. Пловдивъ. Цѣна 50 ст. Първо издание. Много полезно и поучителна книга.

Извѣстие.

Като съобщаваме за знание на всичкитѣ си абонати, че г. Маровъ, агентинъ на списанието ни, е излѣзълъ на обиколка за събиране абонаменти, умоляваме ги да иматъ пълно довѣрие къмъ него и да се обръщатъ винаги къмъ него за каквито и да било относително списанието ни свѣтѣния, които е той напълно въ състояние и упълномощенъ отъ дирекцията да дава на интересующитѣ се.

ЕКОНОМИЧЕСКИ САПУНЪ

НА

ХР. ИВ. РИЗО, ВЪ ВАРНА

награденъ съ златенъ медалъ въ I-то Българско земеделѣческо-Промышленно Изложение въ Пловдивъ и съ бронзовъ — отъ Анверското изложение.

Прѣдпазвайте се отъ имитация. Истинскій сапунъ носи горнята марка.

Годишенъ абонаментъ:

1 за абон. въ Т.-II. станция — на списанието . . .	л. 3.—
— на списанието съ притурката . . .	„ 5.50
II за абон. на право въ Дирек. — на списанието . . .	„ 4.—
— на списанието съ притурката . . .	„ 7.—
за странство — на списанието . . .	„ 5.—
— на списанието съ притурката . . .	„ 9.—

Отговорникъ: А. Петровъ

Всичко, що се отнася до списанието или притурката испраща се съ адресъ: **До Дирекцията на „Женския Свѣтъ“** ул. Войнишка № 122 — Варна.

Писма неплатени не се приематъ, всѣкакви обявления, отнасящи се до госпожи и госпожици приематъ се.

Правото на записъ въ Т.-II. стан. се плаща отдѣлно отъ абонамента.

Печатница Л. Нитче — Варна